

21. *Календарик "Самохотника"* на звичайний рік 1918. Українським Січовим Стрільцям і всій Соборній Україні на пожиток і на втіху та розраду / зладив А. Лотоцький ; заходом редакції "Самохотника". — Львів : Накл. УСС Хведора Мрочка, 1917. — С. 22—24.
22. *Качкан В.* Українське народознавство в іменах : у 2-х ч. Ч. 1 / В. Качкан. — Київ : Либідь, 1994. — 336 с.
23. *Козак Нитка.* Преса Українського Січового Війська / Козак Нитка // Червона Калина : літературний збірник Українського Січового Війська. Ч. 1 / за ред. М. Угриня-Безгрішного. — Львів : Друкарня А. Гольдмана, 1918. — С. 65—117.
24. *Крупський І.* Національно-патріотична журналістика України. (Друга половина XIX—перша чверть XX ст.) / І. Крупський. — Львів : Світ, 1995. — 184 с.
25. *Петлюра С.* Анотація-рецензія на "Стрілецький календар-альманах на рік 1917" / С. Петлюра // Книгарь : літопис українського письменства. — 1918. — № 14. — С. 839—840.
26. *Ріпецький С.* Українське Січове Стрілецьтво. Визвольна ідея і збройний чин / С. Ріпецький. — Нью-Йорк : Червона калина, 1956. — VII, 360 с.
27. *Самохотник-календарик* на 1919 р. Українським Січовим Стрільцям і всій Соборній Україні на потіху та розраду / за ред. А. Лотоцького. — Кіш УСС, 1918. — 86 с.
28. *Світ* : ілюстрований 2-тижневик для української родини. — 1917. — № 1.
29. *Стрілецька преса* // Календарик "Самохотника" на 1918 р. — Львів, 1917.
30. *Стрілецький* Календар-альманах Артистичної Горстки і Пресової Кватири У.С.С. в полі на звич. рік 1917. — Львів, 1917.
31. *Центральний державний архів вищих органів влади та управління України.* — Ф. 4465 т. (Колекція окремих документальних матеріалів українських націоналістичних емігрантських установ, організацій і осіб).— Оп. 1. — Спр. 968.— Спогади "Сотня Вітовського".
32. *Центральний державний історичний архів України, м. Львів* (далі ЦДІАЛ України). — Ф. 353 т. (Легион Українських січових стрільців). — Оп. 1. — Спр. 14. — Звіт Боберського І. з подорожі до УСС.
33. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 353 т. — Оп. 1. — Спр. 225. — Бюлетень "Вістник Пресової Кватири УСС".
34. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 353 т. — Оп. 1. — Спр. 226. — Бюлетень "Самопал".
35. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 353 т. — Оп. 1. — Спр. 227. — Сатиричний бюлетень УСС.
36. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 353 т. — Оп. 1. — Спр. 228. — "Самохотник".
37. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 353 т. — Оп. 1. — Спр. 229. — "Самохотник".
38. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 353 т. — Оп. 1.— Спр. 230. — Бюлетень "Республіканський самохотник".
39. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 353 т. — Оп. 1. — Спр. 231. — Бюлетень "Червона Калина".
40. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 353 т. — Оп. 1. — Спр. 241. — Щоденник Стефаніка В.
41. *ЦДІАЛ України.* — Ф. 360. — Оп. 1. — Спр. 49. — Звернення, звіти, накази та інші документи про діяльність Української Бойової Управи УСС.
42. *Шляхи.* — 1915. — № 1.
43. *Шляхи.* — 1915. — № 2.
44. *Шляхи.* — 1915. — Зш. 1—2 за квіт.
45. *Шляхи.* — 1916. — Зш. за лист. і груд.
46. *Шляхи.* — 1917.

Проаналізована видавельська діяльність і її форми в легионе Українських січових стрільців во времена Первой мировой войны.

The publishing activity and its forms in the Ukrainian Sich Riflemen Legion during the First World War are analyzed.

Надійшла до редакції 11 березня 2015 року

ВИДАТНІ ДІЯЧІ ТА ВИЗНАЧНІ ПОДІЇ

Відданий книзі

1 травня 2015 року 70-річний ювілей відзначив Микола Іванович Сенченко — директор Книжкової палати України, доктор технічних наук, професор, академік Міжнародної академії інформатизації при ООН, заслужений діяч науки і техніки України.

За плечима складний і цікавий, іноді тернистий, іноді легкий шлях від перших кроків, перших труднощів і перших позитивних результатів до популярності й визнання на науковій ниві.

Він належить до тієї когорти людей, в яких прекрасні людські якості поєднуються з усвідомленням Розуму, Честі,

Гідності та власного покликання. Мудрість, справедливість, постійність у думках та діях стали прикладом для учнів і колег.

Микола Іванович народився 1 травня 1945 року в м. Ніжині Чернігівської області. Після закінчення середньої школи вступив на фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені М. В. Гоголя, а продовжив навчання на факультеті обчислювальної техніки Харківського інституту радіоелектроніки. 1966 року здобув вищу освіту за фахом "Математичні та лічильно-розв'язувальні прилади та пристрої".

Доля вписала до книги його життя багато посад — як багатогранна й обдарована людина, що вмів дисциплінувати мислення та поглибити запит до кожної галузі, в якій себе реалізує, проявив талант і здібності у багатьох сферах — технічній, педагогічній, бібліотечній, історичній.

Трудовий шлях Микола Іванович розпочав у Харківському інституті інженерів комунального будівництва завідувачем лабораторії обчислювальної техніки, яку завдяки наполегливості та енергійній праці реорганізував у великий інформаційно-обчислювальний центр. Паралельно провадив наукову діяльність із проблем створення автоматизованих інформаційних технологій, працював над написанням кандидатської дисертації "Розробка й дослідження принципів синтезу автоматизованих обчислювальних структур", яку захистив 1974 року і здобув ступінь кандидата технічних наук.

Відтоді бере відлік і педагогічна діяльність М. Сенченка — спочатку на посаді старшого викладача, а

від 1976 року — доцента кафедр вищої математики та прикладної математики й обчислювальної техніки.

Новий етап діяльності був пов'язаний із 1985 роком, коли вчений, на запрошення Президії Академії наук України, очолив Центральну наукову бібліотеку імені В. І. Вернадського НАН України. Талант організатора, помножений на велике бажання долучитися до піднесення і розвитку національної науки, став запорукою успіху. Детально ознайомившись із діяльністю Бібліотеки Конгресу США та відвідавши низку бібліотечних установ Мюнхена, Афін, Відня, Західного Берліна, а також найбільших установ колишнього СРСР, М. Сенченко розпочав роботу над створенням нового бібліотечно-інформаційного комплексу на базі ЦНБ. Завдяки високому професіоналізму керівника, стратегічному баченню шляхів розвитку установи, грамотному і зваженому підході до організації діяльності книгозбірня отримала статус науково-дослідного інституту першої категорії, було завершено будівництво та введено в експлуатацію нове приміщення площею 37,5 тис. м², відкрито кілька відділів, підготовлено технічний проект автоматизації та створено локальну комп'ютерну мережу.

Невпинний творчий і науковий пошук, енергія та ентузіазм кликали Миколу Івановича до нових горизонтів, і 1988 року він захистив дисертаційну роботу "Архітектура неоднорідних паралельно-послідовних обчислювальних систем спеціального призначення" на здобуття ступеня доктора технічних наук.

Дбаючи про гідну підготовку нового покоління громадян України, М. Сенченко долучився до його виховання: в 1992—1993 роках працював проректором з наукової роботи в університеті "Києво-Могилянська академія", а у 1993—1995 — виконував обов'язки проректора з питань економіки та міжнародних зв'язків, завідувача кафедри документознавства в Київському державному інституті культури.

Як знаний учений зроби великий внесок у розвиток вітчизняної освіти і науки, передаючи молоді неоціненний скарб високої освіченості й духовності. Під керівництвом Миколи Івановича підготовлено вісім кандидатів наук, він неодноразово виступав опонентом на захисті кандидатських і докторських дисертацій.

Із 1995 року М. Сенченко очолив Книжкову палату України, яка 2003 отримала статус наукової установи. Безцінний досвід, організаторські здібності та лідерські якості авторитетного й мудрого очільника надали роботі закладу нового імпульсу, творчої динаміки. Було проведено значну роботу із забезпечення перевезення з Харкова до Києва і належного збереження унікального за наповненням фонду Державного архіву друку, який є складовою національного інформаційного фонду країни, культурної спадщини української нації. Завдячуючи поєднанню традиційних функцій установи з інноваційними було відновлено випуск державних поточних бібліографічних покажчиків, започатковано підготовку ретроспективних науково-допоміжних бібліографічних посібників; розроблено інформаційно-бібліографічну систему "Книги в продаж"; створено електронний каталог видань незалежної України та інформаційно-бібліографічну мережу "Централізована каталогізація" для розповсюдження бібліографічної інформації серед бібліотек та інформаційних центрів; видано науковий бібліографічний покажчик "Спецфонд Книжкової палати України (1917—1921)" й еталонний варіант таблиць УДК українською мовою. М. Сенченко очолив робочу групу з оцифрування фондів Державного архіву друку, що забезпечить від-

далений доступ до національної історичної спадщини України. За безпосередньої участі та під керівництвом Миколи Івановича дослідницька, наукова й аналітична робота в галузі державної бібліографії, книгознавства, статистики друку, впровадження нових інформаційних технологій, створення локальної комп'ютерної мережі, що є передумовою формування глобального бібліотечно-бібліографічного простору України, перейшла на якісно новий рівень і сприяла перетворенню Книжкової палати України на потужну науково-інформаційну установу, яка забезпечує інтереси держави в піднесенні видавничої справи, пропаганді української книги, нарощуванні інтелектуального та інформаційного потенціалу.

Як професіонал він робить все можливе, щоб книжкова справа в Україні відродилася і стала гідною ознакою оновленої держави. Людина широкого світогляду й зацікавлень, креативна, толерантна і надзвичайно працелюбна, він і сьогодні згуртовує навколо себе однодумців і колег, невтомно долаючи перешкоди на шляху до високодуховного суспільства.

Науково-організаційна діяльність є органічною в житті ученого. М. Сенченко — ініціатор створення і головний редактор журналу "Вісник Книжкової палати", який є трибуною для фахівців історичних та технічних наук, видавничої й бібліотечної справи, соціальних комунікацій та інформаційних технологій тощо. Микола Іванович — активний учасник міжнародних конференцій, форумів. У своїх виступах постійно стверджує, що книговидавнича справа є невід'ємною складовою суспільної структури і економіки загалом.

Реалізуючи високий дослідницький потенціал, як знаний фахівець із питань книжкової справи та нових інформаційних технологій М. Сенченко має вагомий і цінний академічний доробок — понад 550 наукових, навчально-методичних публікацій, зокрема 42 монографії, книги у галузях математики, інформаційних систем, бібліотекознавства, історії. Крім наукових питань, у своїх творах Микола Іванович порушив важливі моральні й світоглядні проблеми і тим самим висловив власну життєву і громадянську позицію.

Його самовіддана праця, ентузіазм, знання, творчі стремління принесли і професійне визнання. Внесок М. Сенченка у розвиток держави гідно вшановано: він нагороджений почесними грамотами Президії Верховної Ради України (1999, 2010), Держкомтелерадіо України (2004), Міністерства культури України (2012), медалями, орденом "За заслуги" III ступеня (2009); вченому присвоєно почесне звання "Заслужений діяч науки і техніки України" (1999), присуджено премію ім. Івана Франка у галузі інформаційної діяльності (2010).

Колектив Книжкової палати України щиро вітає ювіляра і зичить міцного здоров'я, творчого натхнення й душевного комфорту, талановитих учнів та послідовників, вірних однодумців і соратників. Нехай у Ваших задумах завжди буде мудрість, на роботі — підтримка, вдома — увага, у серці — світло від людської вдячності.

Хай Ваша сила, життєва енергія, творча наснага будуть гарантією великих досягнень, а кожна розпочата справа стане ще однією сходинкою до вершин успіху. Бажаємо, щоб Ваша життєва нива з року в рік засівалася зернами надії, оптимізму, віри в завтрашній день!

Колектив Книжкової палати України

Надійшла до редакції 3 травня 2015 року